

KERALA SANSKRIT TEACHER'S FEDERATION (D&P)

MODEL SANSKRIT SCHOLARSHIP EXAMINATION 2019- 20

STD :10

TIME :60 Minutes

Total Score : 50

सूचना:

- सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।
- उत्तरलेखने देवनागरीलिपिः एव उपयोक्तव्या।
- एकैकस्य प्रश्नस्य एकैकः अङ्कः।

१- १५ समुचितमुत्तरं कोषकात् निर्धार्य लिखतु।

1. व्यायामः मिताहारः च भूगतौ . . . . . भवतः
(देवौ, अश्विनीसुतौ, वैद्यौ)
2. श्रुत्वा इत्यस्य समानार्थकं पदं किम् ? - . . . . .
(निपीय, निशम्य, निलीय)
3. आसीत् इत्यस्य लकारः कः ?- . . . . .
(लट्, लङ्, लृट्)
4. कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फलेषु कदाचन - वचनमिदं कस्मिन् ग्रन्थे अन्तर्भवति - . . . . .
(चाणक्यसूत्रे, मनुस्मृत्याम्, भगवद्गीतायाम्)
5. सुखानाम् उत्तमा का ? - . . . . .
(श्रद्धा, तुष्टिः, धृतिः)
6. प्रथम वयलार् पुरस्कारेण पुरस्कृता का? - . . . . .
(बालामणियम्मा, सुगतकुमारी, ललतिम्बिका अन्तर्जनम्)
7. सोमदेवेन विरचितः उपदेशात्मकः कथाग्रन्थः ? - . . . . .
(बृहत्कथामञ्जरी, जातककथा, कथासरित्सागरः)
8. भगवद्गीतायां कति अध्यायाः सन्ति ? - . . . . .
(दश, अष्टादश, द्वादश)
9. अध्यापकदिनं कस्मिन् दिनाङ्के भवति ? - . . . . .
(जून् ५, सेप्टेम्बर् ५, ओगस्ट् ५)

10. भारतीयेषु कः इदंप्रथमतया वेदानां कालनिर्णयमकरोत् ? - .....
 (माधवविद्यारण्यस्वामी, श्रीशङ्कराचार्यः, बालगङ्गाधरतिलकः)
11. सुरपालेन विरचितः ग्रन्थः कः ? - .....
 (वृक्षायुर्वेदः, चरकसंहिता, खेरण्डसंहिता)
12. शङ्करदिग्विजयस्य कर्ता कः ? - .....
 (आदिशङ्करः, माधवविद्यारण्यस्वामी, नारायणगुरुः)
13. केरलीयः संगमग्राममाधवः कस्मिन् विभागे प्रसिद्धः भवति? - .....
 (साहित्ये, आयुर्वेदे, गणितशास्त्रे)
14. स्वराज्यं मम जन्मावकाशः इति केन उक्तम् ? - .....
 (महात्मागान्दधिः, भगद्विसंहः, बालकंगाधरतिलकः)
15. मयापि देयं प्रातिवाचिकं न ते । कस्याः वचनमिदम् ?- .....
 (शकुन्तलायाः, द्रौपद्याः, दमयन्त्याः)

16- 22 एकेन पदेन उत्तरं लिखत।

16. गीतारहस्यम् इति ग्रन्थस्य कर्ता कः ? - .....
 17. 2019 तमे वर्षे ज्ञानपीठपुरस्कारेण आदृतः कः? - .....
 18. संस्कृतपठनात् ऋते कश्चन भारतीयो न भवेत्। कस्य वचनमिदम् - .....
 19. कर्णाटकसंगीतलोके कनिष्ठिकाधिष्ठितं स्थानं कः अलङ्कृतोति?- .....
 20. जगतः पितरौ वन्दे – अस्मिन् वाक्ये कर्तृपदं किम् ?- .....
 21. पद् धातोः लट् लकारे मध्यमपुरुषएकवचनरूपं किम्? - .....
 22. केरलराज्यस्य राज्यपालकः कः? - .....

23- 27 यथोचितं योजयत।

23. भारविः त्यागराजस्वामी .....
 24. चाक्यार्कूत् सर्वस्वदक्षिणम् .....
 25. दुष्यन्तः अर्थगैरवम् .....
 26. विश्वजित् क्षेत्रकला .....
 27. शरभोजी शकुन्तला .....

28- 29 एकपदं लिखत।

28. लोकानां वादः लोकवादः, तस्य - .....
29. अक्षणोः समीपम् - .....

30- 31 विग्रहवाक्यं लिखत।

30. राजा - .....
31. चित्तवृत्तयः - .....

32- 33 सन्धिं कुरुत

32. धिक् + इदम् - .....
33. का + इयम् - .....

34- 35 विश्लेषयत।

34. पितुरधोमुखी - ..... + ...
35. स राजा - ..... + ...

36- 38 किं गणे नान्तर्भवति।

36. कुमारसम्भवम्, रघुवंशं, किरातार्जुनीयम् - .....
37. दातुम्, हेतुम्, सोऽम् - .....
38. उपमा, रूपकम्, इन्द्रवज्रा - .....

39- 40 सर्वाण्यक्षराणि उपयुज्य अर्थपूर्णम् एकं पदं लिखत।

39. आ म्भी य गं श र - .....
40. प धू न स्यो व शः ज दे - .....

41- 42 रेखाङ्कितस्य पदस्य उचितं रूपं लिखत।

41. श्रीकृष्णशिशुपालयोः घोरं युद्धम् अभवन्। - .....
42. पितुः सह पुत्रः मन्दिरम् अगच्छत्। - .....

43- 44 संख्यां लिखत।

43. पञ्चषष्ठ्याधिकनवशतोत्तरसहस्रम्। - .....
44. नवदशाधिकद्विसहस्रम्। - .....

45- 48 कोष्ठके प्रदत्तस्य पदस्य उचितरूपेण पूर्यत।

- 45..... सह बालः गच्छति (मित्रम्) - .....
46. अहं पाठपुस्तकम् ..... (पठ - लृद) - .....
47. मूषिकः मार्जारं ..... भीत्या अधावत्। (दृश - कत्वा) - .....
- 48..... ऋते अपरः महाकविः नास्ति (कालिदासः) - .....

49 प्रधानकर्म किमिति लिखत।

49. पिता पुत्रम् आतुरालयं नयति। - .....

50 अधोदत्तं वाक्यं कर्तरि वा कर्मणि वा इति लिखत।

50. मात्रा भोजनं पच्यते। - .....

KERALA SANSKRIT TEACHER'S FEDERATION (D&P)

MODEL SANSKRIT SCHOLARSHIP EXAMINATION 2019- 20

STD :10

उत्तरसूचिका

१. अश्विनीसुतौ	२६. सर्वस्वदक्षिणम्
२. निशम्य	२७. त्यागराजस्वामी
३. लङ्	२८. लोकवादस्य
४. भगवदगीतायाम्	२९. समक्षम्
५. तुष्टिः	३०. राजते इति
६. ललताम्बिका अन्तर्जनम्	३१. चित्तस्य वृत्तयः
७. कथसरित् सागरः	३२. धिगिदम्
८. अष्टादश	३३. केयम्
९. जूण् ५	३४. पितुः + अधोमुखी
१०. बालगडगाधरतिलकः	३५. सः+ राजा
११. वृक्षायुर्वेदः	३६. किरातार्जुनीयम्
१२. माधवविद्यारण्यस्वामी	३७. हेतुम्
१३. गणितशास्त्रे	३८. इन्द्रवज्रा
१४. बालगङ्गाधरतिलकः	३९. आशयगंभीरः
१५. दमयन्त्याः	४०. वधूजनस्योपदेशः
१६. बालगङ्गाधरतिलकः	४१. अभवत्
१७. अक्रित्तम् अच्युतन् नम्पूतिरि	४२. पित्रा
१८. महात्मागान्धि	४३. १९६५ (1965)
१९. त्यागराजस्वामी	४४. २०१९ (2019)
२०. अहम्	४५. मित्रेण
२१. पठसि	४६. पठिष्यामि
२२. मुहम्मद् आरिफ् खान्	४७. दृष्ट्वा
२३. अर्थगौरवम्	४८. कालिदासात्
२४. क्षेत्रकला	४९. पुत्रम्
२५. शकुन्तला	५०. कर्मणि

